

LÄRANDE OCH KUNNANDE I FRAMTIDEN

(TULOS)

FORSKNINGSPROGRAM 2014–2017

Programbeskrivning

1. BAKGRUND OCH MOTIVERINGAR

Finlands Akademi preciserade 2011 de processer som följs i fråga om forskningsprogram. I enlighet med den preciseringen söker Akademiens styrelse nu nya programteman mer strategiskt utifrån såväl sin egen bedömning som de vetenskapliga forskningsrådets gemensamma förslag. På sitt möte 6.6.2011 definierade Akademiens styrelse vilka stora utmaningar för samhället och mänskligheten Akademin under de närmaste åren ska ge forskningspolitisk prioritet. Dessa är: (1) det nordliga klimatet och den nordliga miljön, (2) hållbar energi, (3) interkulturell dialog, (4) en hälsosam vardag för alla, (5) lärande och kunnande i mediasamhället samt (6) befolkningens och individens åldrande. De teman och de fortsatta åtgärder som dessa utmaningar aktualiserar ingår i verkställighetsdokumentet för Akademiens strategi (AST) för åren 2013–2016. Ordförandeforumet som behandlar Akademiens forskningsprogram slog på sitt möte 24.5.2011 fast riktlinjerna för hur de stora utmaningarna ska synas i Akademiens långsiktiga planering och i beredningen av forskningsprogram.

Lärandets, vetandets och kunnandets förutsättningar och källor genomgår en grundlig förändring i alla samhällen som inför nya kommunikationsmedel. Kommunikationens och kulturens nya former omformar vårt sätt att vara och göra i ett aldrig skådat tempo. I synnerhet bland de unga har de nya mediebaserade möjligheterna till nätverkande och växelverkan effekter som stöder vissa kunskapsområden samtidigt som de försvagar andra. Än så länge har vi bara begränsad kunskap om hur djupt detta påverkar människornas kunskaper, färdigheter och attityder, deras världsbild, samhälleliga aktivitet och därigenom de grundläggande förutsättningarna för samhällets och näringslivets funktioner. Frågeställningarna sträcker sig från hjärnans utveckling och funktioner till förutsättningarna för lärande, kommunikationens redskap och innehåll, de kulturella värderingarnas förändring, uppkomsten av sociala grupperingar, samhällsaktivitetens former och informationsteknologins möjligheter.

Det forskningsprogram som detta PM beskriver är direkt förknippat med utmaning nr 5, lärande och kunnande i mediasamhället, men också med de övriga stora utmaningar som nämndes tidigare, särskilt interkulturell dialog, hälsosam vardag, befolkningens åldrande och aktörskap. Flera av Akademiens forskningsprogram från de senaste åren har tangerat delvis liknande teman, till exempel *Life as Learning 2002–2006* (LEARN), *Ubicom och kommunikationens mångfald (2009–2012)* (MOTIVE) och *Det mänskliga medvetandet 2013–2016* (MIND).

2. MÅL

I Finlands Akademis och Tekes rapport *FinnSight 2015* konstateras att livslångt lärande blir allt viktigare för både individer och samhällen i en globaliserad och teknifierad värld. Informationsarbete blir allt vanligare, vilket ger både kunskap och kunnande en växande betydelse. Programmets mål är att ta fram bättre och mer uppdaterad vetenskaplig kunskap om lärandets och kunnandets mekanismer, förutsättningar, möjligheter och hotbilder i en global värld. Detta kan bland annat hjälpa oss att förstå nya former för lärande och deras särdrag, skapa effektivare utbildningslösningar som utnyttjar ny teknik,

belysa de olika mediernas roll i individens liv och klargöra de förändringar i interaktionen mellan grupper och samhällen som kommunikationsteknikens utveckling för med sig.

Programmets mål är att ta fram ny och mer övergripande kunskap och förståelse inom de olika temaområdena. Programmet betonar dialogen mellan olika vetenskapliga discipliner och vill främja möten mellan dem bl.a. genom att kombinera metodologier och bygga både nationella och internationella nätverk. Det vill uppmuntra forskarna att bygga inter- eller multidisciplinära projekt som kombinerar två eller flera discipliner med klart olika metodologi och infallsvinkel. Därtill uppmuntras forskarna att utveckla forskningsmetoderna och använda dem mer integrerat inom olika discipliner.

Förutom inter- eller multidisciplinära ska forskningsprojekten inom programmet också vara samhällsrelaterade relevanta. De ska vara relaterade till kunskapsbehoven i 2000-talets utbildning och arbetsliv och till behoven i framtidens samhälle i en globaliserad värld.

3. TEMAOMRÅDEN

1. Samhällsutvecklingens krav på lärande, kunnande och undervisning

Samhällets, ekonomins och arbetslivets allt snabbare utveckling ställer ständigt föränderliga kompetenskrav på människorna. Via datanäten får vi mer information än någonsin tidigare. Inlärnings- och verksamhetsmiljöerna varierar och erbjuder människorna mångsidiga möjligheter till att utveckla och uppdatera sitt kunnande. Därför kommer relationerna mellan aktörerna på utbildningsfältet oundvikligen att förändras: man lär sig inte längre på en enda läroanstalt utan påverkas av många olika typer av miljöer. Förändringarna i samhället, ekonomin, kommunikationsformerna, utbildningspolitiken och tekniken ställer utbildningssystemen inför nya utmaningar. De nya generationernas livserfarenhet och sociala aktörskap måste beaktas i planeringen av utbildningssystem och inlärningsmiljöer. I synnerhet de unga bygger sin världsbild och får en stor del av sina kunskaper och färdigheter, t.ex. språk, från internet och dess sociala medier. Förutom de kunskapsmässiga aspekterna spelar också de emotionella och sociala dimensionerna en mycket viktig roll i all inläring och social verksamhet. Detta skapar både möjligheter och utmaningar för såväl utbildningssystemen och pedagogiken som den samhälleliga aktiviteten. Hur ska de unga lära sig kritisk mediekompetens? Hur behandla skillnaderna mellan värdesystem och kulturer? Hur lär man sig att vara producent och aktör – och inte bara konsument – i den digitala världen? Hur bör utbildningssystemet utvecklas så att det kan svara mot samhällets krav?

Detta tema aktualiserar framförallt följande forskningsämnen:

- Utbildningens framtid i ett föränderligt samhälle
- Nya sätt och ny förmåga att lära sig
- Kollektivt bygga av kunskap, kunnande och förståelse
- Sociala och kulturella förändringar: nya krav på inlärningsmiljöerna
- Nya pedagogiska lösningar och hur de fungerar på utbildningssystemets olika nivåer

- Relationerna mellan utbildning och arbetsliv
- Mediekompetens och aktörskap i nätverk
- Nya former för samhällelig aktivitet
- Yrkesmässig förkovran och inlärningsvägar som en livslång process

2. Inlärningsanalys och bedömning på många plan

De nya metoderna och miljöerna erbjuder goda möjligheter att samla in information om inlärningsprocessen, inklusive analys av elevarbeten och växelverkan i samband med uppgiftslösning. Lärandet sker inte längre bara i skolan utan har spridit sig till flera informella sociala gemenskaper, intressegrupper och nätverk. Informations- och kommunikationstekniken och de sociala medierna erbjuder goda möjligheter att spåra och modellera sådana decentraliserade och nätbaserade inlärningsprocesser. De nya inlärningsmiljöerna öppnar nya möjligheter till bedömning och självbedömning och till personlig utveckling och utbyte av erfarenheter i formella och informella inlärningsmiljöer. Å andra sidan kräver de också att den insamlade informationen används på ett etiskt hållbart sätt. De möjligheter och utmaningar som detta är förknippat med har ännu inte fått tillräcklig uppmärksamhet inom forskningen, och därför är det viktigt att utveckla nya forskningsmetoder. En vital fråga är också hur bedömningen och utvärderingen av lärande, kunnande och undervisning ska ske i framtidens samhälle.

Detta tema aktualiserar framförallt följande forskningsämnen:

- Användning av digitala och mobila apparater dels för att följa, spela in, analysera och utveckla undervisnings- och inlärningsprocessen, dels också för att åskådliggöra olika frågor för eleverna och för att ge dem respons; detta gäller såväl formella som informella miljöer
- Utveckling av innovativa forsknings- och utvärderingsmetoder för att spåra lärandet i formella och informella miljöer på individ-, grupp- och nätverksnivå
- Datasäkerhetsfrågor, etiska aspekter och skyddet av privatlivet i samband med informationsintensiv inläring och dess bedömning
- Instrument för automatiskt och personligt gensvar och för processtyrning i inläringen och utbildningen
- Medborgarfärdigheter och andra nya kompetensområden i informationssamhället: bedömningsmetoder och kunskapskrav

3. Framtidens inlärningsmiljöer och användarcentrerat innehåll

Framtidens lärande och de sätt på vilket det sker påverkas av nya teknologiska trender, såsom digitalisering och nätverkande. Moderna elevcentrerade inlärningsmiljöer erbjuder ett brett spektrum av möjligheter till växelverkan och engagerande lärostoff. De kan också stödja kollektivt kunskapsbygge mellan olika grupper och fungera som ett stöd för både tanke och handling. Multimediala system som aktiverar olika sinnen kan stödja undervisningen och inläringen samtidigt som de också beaktar studerandenas behov och psykiska och fysiologiska tillstånd. Nya tekniska och innehållsliga redskap och nya former av kroppsligt lärande kan göra det lättare att tillägna sig komplicerade fenomen.

Temaområdet erbjuder möjligheter till att kombinera olika lärostoff och kunskapsområden. Forskningen kan utreda på vilket sätt eleverna kan lära sig komplicerade frågor på ett effektivt och intressant sätt inom olika ämnesområden och inlärningskontexter.

Detta tema aktualiserar framförallt följande forskningsämnen:

- Dela och bygga kunskap tillsammans med andra, informellt lärande, användarproducerat stoff, öppna inlärningsresurser, sociala och emotionella aspekter
- Nya tekniska lösningar som hjälpmedel och åskådningsmaterial inom inläring, undervisning och bedömning: det virtuella, förstärkt verklighet, video- och simuleringsmiljöer samt digital- och 3D-teknik
- Mångsidiga inlärningsrum och interaktionstekniker: inläring i fysiska, virtuella, sociala och mobila rum, spelens möjligheter, mångsinnlig perception genom t.ex. taligenkänning, gester, maskinvision, känsel, ljud och bild
- Utveckling av utforskande inläring t.ex. för att följa och bekräfta natur- och miljöfenomen.

4. Inlärningsmiljöer i samhällen med lägre utbildningsnivå

Det finländska skolsystemet kan redan idag erbjuda lösningar för undervisnings- och inlärningsmiljöer i länder med lägre utbildningsnivå. De lösningarna är emellertid huvudsakligen baserade på resurser som är allmänt tillgängliga i utvecklade länder, såsom undervisningsmateriel och läromedel, redskap och yrkesskicklighet. Samhällen med lägre utbildningsnivå behöver billiga undervisningsmetoder som lämpar sig för stora elevgrupper. Ett område där forskningsinsatser också behövs är utbildningsexportens kulturella och samhälleliga utmaningar, t.ex. relationerna mellan inlärningsmiljön och den lokala kulturen.

Detta tema aktualiserar framförallt följande forskningsämnen:

- Kulturella och sociala kontexter: utmaningar och möjligheter för lärande och inlärningsmiljöer
- Billiga, energisnåla eller energifria undervisnings- och anteckningsredskap
- Hur klena inlärningsförutsättningar (t.ex. svag läskunnighet) kan övervinnas
- Mångkulturellt kompatibla metoder för e-learning
- Läromedel som kan varieras och bearbetas för olika behov och kulturella kontexter

5. Bättre individuella förutsättningar för lärande i olika åldersperioder

Människan lär sig genom hela sitt liv, men lärandets särdrag varierar efter åldersnivå, individuella egenskaper och inlärningsituation. Hjärnans formbarhet bildar grundvalen för vår inlärningspotential, och för att denna potential ska kunna utnyttjas i största möjliga utsträckning måste dessa faktorer beaktas. Befolkningens snabba åldrande i vårt land ställer alldeles särskilda krav. Hur ska de allra äldsta åldersklasserna hjälpas att

anpassa sig till det snabba informationssamhället och till de begränsningar som åldrandet för med sig, trots livslångt lärande. Brister i lärande och kunnande kan ha negativa effekter på individens liv. Ofta handlar problemen om inlärningsregression och svag självkänsla, och de kan begränsa individens möjligheter till ett självständigt liv och till samhälleligt aktörskap. Om bristerna kan upptäckas på ett tidigt stadium och förebyggande åtgärder sätts in är det möjligt att minska problemen. Det är också viktigt att erbjuda rehabilitering för redan upptäckta inlärningsssvårigheter. Inlärningsssvårigheter har även kulturella och samhälleliga orsaker som beror på utbildningssystemets strukturer och kan åtgärdas med pedagogiska medel och genom utvecklade och förbättrade interaktionsmodeller.

Detta tema aktualiserar framförallt följande forskningsämnen:

- Hur hjärnan bearbetar informationsflödet vid inläring i olika åldersperioder (mekanismerna och hur de kan utnyttjas, modellering, särskilda utmaningar som åldrandet aktualiserar)
- De emotionella aspekternas och interaktionens betydelse för lärandet i olika åldersperioder (mekanismerna och hur de kan utnyttjas för att upptäcka och förebygga inlärningsssvårigheter)
- Levnadsvanor, hjärnan och inläring i olika åldersperioder (t.ex. motion, sömn; mekanismer och hur de kan utnyttjas)
- Tidig upptäckt av inlärningsssvårigheter med olika metoder (inkl. genetik, identifiering av hjärnmarkörer, beteendeförändringar)
- Tidiga inlärningsmiljöers betydelse för förebyggandet av inlärningsssvårigheter (mekanismer och hur de kan utnyttjas, specialgrupper)
- Nervsystemets formbarhet och hur den kan utnyttjas för att främja inläringen i olika åldersperioder
- Utveckling och användning av tekniska interventionsprogram för att lindra inlärningsssvårigheter i olika åldersperioder

De ovan beskrivna fem temaområdena utesluter inte varandra. Projekten kan inkludera flera teman eller delar av dem.

4. GENOMSLAG

Forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* är genuint mångvetenskapligt. Därför sträcker sig dess vetenskapliga genomslag från kultur- och samhällsforskning till hälsoforskning och teknisk forskning. Programmet kombinerar beteendevetenskapliga forskningsintressen som har kopplingar till lärande och utbildning (i synnerhet pedagogik och psykologi) med utveckling av undervisningsteknik och programvarulösningar. Det erbjuder också bredare möjligheter att kombinera lärostoff från olika läroämnen. Programmet tangerar även neurovetenskaperna till den del de studerar lärande samt överlag forskning kring barns och ungas välmående. Dessutom erbjuder programmet möjligheter att skapa nya och billiga undervisnings- och inlärningsredskap och teknik för att tillgodose behoven i länder med lägre utbildningsnivå.

I Finlands Akademi och Tekes rapport *FinnSight 2015* konstateras: ”Kompetensmarknaden är global. Kompetens kan exporteras till de länder och regioner där det finns efterfrågan, och analogt kan kompetent arbetskraft rekryteras varsomhelst i världen.” Inom lärande och utbildning har Finland en ledande ställning i världen, och våra lösningar på detta område har en stor global efterfrågan. Programmet har därför utomordentliga möjligheter att producera inte bara ny teoretisk kunskap utan även betydande systemiska och teknologiska exportprodukter.

För att vi ska kunna bibehålla den höga nivån på vårt utbildningssystem krävs dels ständig vaksamhet, dels utveckling som bygger på omsorgsfull vetenskaplig forskning. Därför kan man på goda grunder hävda att forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* är ett program av största vikt och aktualitet inte bara ur vetenskapligt utan även ur samhällligt och ekonomiskt perspektiv.

5. GENOMFÖRANDE

Forskningsprogrammet siktar till att främja en interdisciplinär approach i forskningen om lärande och kunnande. Programmets teman har koppling till flera forskningsområden vid Akademiens forskningsråd. I förberedelserna för programmet har deltagit Akademiens styrelse, forskningsrådet för kultur och samhälle, forskningsrådet för naturvetenskap och teknik samt forskningsrådet för hälsa.

5.1 FINANSIERING

Forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* finansieras huvudsakligen av Finlands Akademi, som också sköter om programmets koordinering. Programmets forskningsprojekt finansieras i fyra år (2014–2017). Genom programmet vill Akademin finansiera mångvetenskaplig forskning inom forskningsprojekt och -konsortier samt stödja nationellt samarbete och nätverkande. Ett konsortium är en tidsbestämd sammanslutning av självständiga delprojekt som arbetar under en gemensam forskningsplan. Genom att systematiskt samarbeta som ett konsortium och kombinera metoder och vetenskapsgrenar strävar projekten efter att producera ett större mervärde än genom vanligt projektsamarbete.

Enligt planerna kommer programmets första utlysning att finansiera ca 10–15 forskningsprojekt. Programmet har en fullmakt att bevilja sammanlagt 10 miljoner euro i finansiering år 2013. Programmet delfinansieras av Arbetarskyddsfonden, som kommer att besluta sin finansieringsandel i ett senare skede. Fonden kommer att finansiera sådana projekt vars betoning och teman överensstämmer med fondens egna mål. Både Akademin och Arbetarskyddsfonden tillämpar sina egna förfaranden och kriterier vid finansieringsbesluten. De projekt som beviljas finansiering ska rapportera om sin forskning enligt antingen Akademiens eller fondens anvisningar, beroende på vem som finansierar projektet.

Arbetskyddsfonden beviljar finansiering till sådan forskning som främjar forsknings- och utvecklingsverksamhet som förbättrar arbetsförhållanden och främjar hälsan, säkerheten, välbefinnandet och produktiviteten i arbetskollektiven. Till fondens verksamhetsområde hör dessutom arbetslivsförhållanden samt innovationer för att lösa de problem och utmaningar som hänför sig till arbete och välfärd.

I utlysningens första steg lämnar de sökande in sina ansökningar endast till Akademien. Den som gått vidare till det andra steget som söker finansiering från Arbetskyddsfonden ska lämna in sin ansökan skilt till både fonden och Akademien. Vi rekommenderar att de sökande kontaktar fonden när de bereder sin ansökan för det andra steget. Ansökningarna bedöms först av Akademien. Arbetskyddsfonden utför sin egen bedömning och styrelsen gör sina egna beslut på sådana ansökningar som haft framgång i Akademiens bedömning och som också har lämnats in till fonden. De projekt som Arbetskyddsfonden finansierar deltar i forskningsprogrammet på samma sätt som akademifinansierade projekt.

Mer information ges av verkställande direktör Kenneth Johansson (Arbetskyddsfonden), tfn 09 6803 3310 eller 043 824 1431, kenneth.johansson@tsr.fi, www.tsr.fi/sv.

5.2 NATIONELLT SAMARBETE

Forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* har en direkt koppling till den stora utmaningen *Lärande och kunnande i mediesamhället*, som Finlands Akademi styrelse har valt ut som ett av Akademiens fokusområden för forskningspolitiska initiativ och åtgärder.

Programmet stöder också forskningen kring andra stora utmaningar. Relevanta utmaningar är bl.a. *En hälsosam vardag för alla*, *En åldrande befolkning* och *Interkulturell dialog*. Programmet samarbetar dessutom med andra forskningsprogram vid Akademien, såsom forskningsprogrammen *Det mänskliga medvetandet* (MIND) och *Barns och ungdomars välfärd och hälsa* (SKIDI-KIDS). Forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* och Tekes program *Lärolösningar* (2011–2015) stöder och kompletterar varandra.

Av de strategiska centren för vetenskap, teknologi och innovation kan åtminstone centret inom välfärd och hälsa SalWe och centret inom informations- och kommunikationsindustri och -tjänster TIVIT ha en roll inom forskningen i lärande och kunnande. Samarbetspotential finns också hos andra strategiska center. Förhandlingar om finansieringssamarbete övervägs till exempel med finländska stiftelser. I programberedning har även beaktats Finpros program för utbildningsexport *Future Learning Finland*.

5.3 INTERNATIONELLT SAMARBETE

Främjandet av forskning med anknytning till utbildning och lärande har en central och aktuell roll i Finlands Akademi internationella finansieringssamarbete. Ett bra exempel är de projekt som Akademien finansierat tillsammans med Tekes och den amerikanska

forskningsfinansiären National Science Foundation (NSF). Av särskilt intresse är det virtuella institutet (SAVI, Science Across Virtual Institutes) inom lärande och utbildning *Innovations in Learning and Education*, som lanserades 2013. Samarbetet och institutets verksamhet omfattar ca 20 finländska och amerikanska forskargrupper. Denna finsk-amerikanska projekthelhet utnyttjas som ett gemensamt internationellt forum för forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* och Tekes program *Lärolösningar*. I forskningsprogrammets internationella verksamhet beaktas också NordForsks mångvetenskapliga forskningsprogram *Education for Tomorrow* (2012–2016)

Forskningsprogrammet strävar till att selektivt skapa samarbete med forskningsfinansiärer i länder där man utför högklassig forskning som också är relevant med tanke på den finländska forskningen i lärande och kunnande. Akademien deltog år 2009 i finansieringen av fyra treåriga finsk-chilenska samprojekt inom lärande och utbildning tillsammans med den chilenska forskningsfinansiären CONICYT. Även detta samarbete kommer att tas i beaktande i planeringen av forskningsprogrammet.

5.4 TIDTABELL

I forskningsprogrammet finansieras högst fyraåriga projekt och konsortieprojekt under åren 2014–2017. Den i huvudsak fyraåriga finansieringsperioden börjar den 1 januari 2014 och slutar den 31 december 2017. En noggrannare tidtabell för utlysningen och utvärderingen finns i kapitel 6. Ett inledande seminarium kommer att ordnas under vårvintern 2014. Om eventuella kompletterande utlysningar, deras finansiärer, forskningsområden, tidtabeller och ansökningsprocesser meddelas skilt.

Programmets slutliga utvärdering genomförs år 2018. Läs mer om utvärderingen under punkt 5.7.

5.5 LEDNINGSGRUPPEN

I forskningsprogrammets ledningsgrupp ingår medlemmar av Akademiens forskningsråd och andra expertmedlemmar. Också andra experter kan inbjudas till gruppen. Ledningsgruppen har till uppgift att:

- bereda programmet och göra ett förslag till programsektionen om de projekt som ska finansieras
- föreslå till Akademiens forskningsråd och övriga finansiärer eventuella nya utlysningar och/eller tilläggsfinansiering
- leda programmet och svara för dess uppföljning
- styra koordineringen av programmet
- svara för den slutliga utvärderingen av programmet
- främja utnyttjandet av programmets resultat.

5.6 KOORDINERING

Forskningsprogrammet vill med hjälp av aktivt informationsutbyte och samarbete länka samman de medverkande forskningsprojekten till en enda helhet. Programkoordineringen sköts av ledningsgruppen samt programcheferna och projektsekreteraren, som utnämns av Finlands Akademi och vars uppgift är att i samarbete med de medverkande projekten arbeta för att uppnå programmets mål. Meningen är att projekten på så vis stöder varandra och att programmet leder till nya mångvetenskapliga rön. Av ledarna för de antagna projekten förutsätts därför att de förbinder sig att arbeta för programmets mål och aktivt samarbeta både under programmets lopp och i programutvärderingen efter att programmet avslutats.

De ansvariga ledarna för programmets forskningsprojekt har till uppgift att:

- i enlighet med programchefens och finansiärernas anvisningar svara för och rapportera om projektets vetenskapliga framsteg och om användningen av de beviljade medlen
- försäkra sig om att de själva och forskargruppens medlemmar deltar i de möten, seminarier och verkstäder som programkoordinationen anordnar samt att främja informationsutbytet och samarbetet mellan programmets olika forskargrupper
- medverka i framställningen av översikter, synteser och informationsmaterial om forskningsprogrammet samt att aktivt informera om programmets framsteg och resultat på offentliga och vetenskapliga forum.

Under programmets lopp deltar forskningsprojekten i möten med slutanvändare och i annan verksamhet där information om forskningen förmedlas till olika intressentgrupper.

5.7 UTVÄRDERING

Efter att forskningsprogrammet avslutats utvärderas dess genomförande och resultat. Hur utvärderingen konkret genomförs samt dess mål avgörs under programmets lopp, men bl.a. följande faktorer kan beaktas:

- hur programmets mål har uppnåtts
- genomförandet (koordinering, ledningsgruppens roll, medverkan i programmet)
- programmets genomslag
- nationellt och internationellt samarbete
- forskningens synlighet och publicitet.

Utvärderingen kan genomföras som en del av en bredare utvärdering av Akademiens program eller av en nationell programhelhet och i samarbete med andra nationella och internationella aktörer.

De forskargrupper som finansieras ska enligt ledningsgruppens anvisningar rapportera om hur deras projekt framskrider samt tillstålla Akademien en forskningsrapport efter att projektet har avslutats. Av rapporten ska framgå bland annat vetenskapliga publikationer och avlagda lärdomsprov inom programmet.

6. ANSÖKNINGSANVISNINGAR OCH BEDÖMNINGSKRITERIER

Utlysningen för forskningsprogrammet *Lärande och kunnande i framtiden* genomförs i två steg. I det första steget lämnas in en preliminär ansökan som innehåller en planskiss (se anvisningar t.ex. i Akademiens aprilutlysning 2013). **De preliminära ansökningarna ska lämnas in senast den 24 april 2013 kl. 16.15. Ansökningstiden är bindande.** Utifrån de preliminära ansökningarna framför ledningsgruppen till programsektionen ett förslag om de projekt som bäst uppfyller programmets mål. De projekt som går vidare till det andra steget meddelas om programsektionens beslut i juni 2013.

I det andra steget lämnas in en ansökan som innehåller en fullständig forskningsplan. Dessa ansökningar ska lämnas in i Akademiens e-tjänst (och eventuellt till Arbetarskyddsfonden) senast den 2 september 2013 kl. 16.15 (se anvisningar t.ex. i Akademiens aprilutlysning 2013). Ansökningstiden är bindande. Utifrån en vetenskaplig bedömning av ansökningarna och med beaktande av programmets mål bereder ledningsgruppen ett förslag till programsektionen om vilka projekt som ska beviljas finansiering. Programsektionen fattar finansieringsbesluten senast i december 2013. Om tidtabellerna för eventuella kompletterande utlysningar avtalas skilt.

De preliminära ansökningarna bedöms av en panel som består av ledningsgruppens medlemmar och eventuella andra experter. De fullständiga ansökningarna bedöms av en internationell expertpanel.

Ansökningarna bedöms enligt Akademiens allmänna bedömningskriterier för forskningsprogram (se www.aka.fi/sv > Finansiering & stöd > Bedömning). Utöver de vanliga kriterierna kommer man i bedömningen att fästa uppmärksamhet vid programmets mål, såsom de beskrivs i programbeskrivningens kapitel 2. Detta kommer att beaktas under bedömningsblankettens punkt ”Projektets lämplighet för forskningsprogrammet”.

7. MER INFORMATION

Den här programbeskrivningen kan laddas ner i pdf-format på webben på www.aka.fi/tulos > På svenska.

Programchef
Risto Vilkkö
Finlands Akademi
Tfn 029 533 5136

Projektsekreterare
Ritva Helle
Finlands Akademi
Tfn 029 533 5023

fornamn.efternamn@aka.fi

Fax: 029 533 5299

Finlands Akademi
PB 131 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors